

KOTOUTUMIS- OHJELMA

KOTOUTUMISOHJELMA:

HAAPAVESI
OULAINEN
PYHÄNTÄ
SIIKALATVA

SISÄLLYSLUETTELO

KOTOUTUMISOHJELMA	2
1. PALVELUTARPEEN ARVIOINTI	5
2. KOTOUTUMISSUUNNITELMA TAI MONIALAINEN KOTOUTUMISSUUNNITELMA	7
3. MONIKIELINEN YHTEISKUNTAORIENTAATIO	9
4. KOTOUTUMISKOULUTUS	10
5. MUU KOULUTUS JA PALVELUT, JOTKA EDISTÄVÄT SUOMEN JA RUOTSIN KIELEN OSAAMISTA, LUKU- JA KIRJOITUSTAITOA, YHTEISKUNTA- JA TYÖELÄMÄVALMIUKSIA SEKÄ TYÖLLISTYMISTÄ JA YRITTÄJYYTTÄ	11
6. KOTOUTUMISOHJELMAN AIKAINEN OHJAUS JA NEUVONTA	13
7. VASTUUTAULUKKO	15
LIITE 1. PALVELUPOLKU	16

KOTOUTUMISOHJELMA

Kunnan kotoutumisohjelma eli kotoutumisen alkuvaiheen palveluita kuvaava asiakirja

Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumisohjelmaan sisältyvien palveluiden järjestämisestä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle ja kotoutuja-asiakkaalle.

Kunta vastaa muiden maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisohjelman mukaisten palveluiden järjestämisestä. Kunta voi järjestää ja toteuttaa palveluitaan yhteistyössä työvoimaviranomaisen, muiden kuntien ja/tai hyvinvointialueen kanssa.

Kotoutumisohjelman palvelut on kuvattava yhteistyössä kunnan työvoimaviranomaisen kanssa ja asiakirja sisältää myös työvoimaviranomaisen palvelut. Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma tehdään aina yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Kunnan kotoutumisohjelman vähimmäisisällöstä säädetään laissa kotoutumisen edistämisestä (681/2023).

Sydämessä.
Oulainen.

Kotoutumisohjelman kunnat

- Haapavesi, Oulainen, Pyhäntä, Siikalatva

Kotoutumisohjelmaa kuvaavan asiakirjan yhteyshenkilöt ja yhteystiedot:

- Haapavesi: Susanna Lehtilahti (0447591002, susanna.lehtilahti@haapavesi.fi)
- Oulainen: Sari Vierimaa (0444793258, sari.vierimaa@oulainen.fi)
- Siikalatva: Helena Repo (0445118407, helena.repo@siikalatva.fi)
- Pyhäntä: Riikka Teeriaho (040-1912241 riikka.teeriaho@pyhanta.fi)

Kotoutumisohjelman laatimiseen osallistuvat yhteistyökumppanit:

- Haapaveden kaupunginjohtaja Esa Jussila
- Vt. Hallintojohtaja Tarja Pirkkalainen
- Sivistysjohtaja Erkki Seitajärvi
- Vt. Hyvinvointijohtaja Suvi Haikola
- Oulaisen Vt. kaupunginjohtaja Suvi Koskenlainen
- Hyvinvointijohtaja Sanna Mäyrä
- Siikalatvan kunnanjohtaja Pekka Iivari
- Hallintojohtaja Jouni Tirola
- Sivistysjohtaja Pauliina Kanervo
- Pyhännän kunnanjohtaja Samuli Yrjänä
- Vs. Henkilöstö- ja talousjohtaja Jaana Kostiainen
- Sivistysjohtaja & rehtori Jannamari Tillonen
- Projektipäällikkö SOMPA -hanke Diana Seppä
- Jokihelmen opisto rehtori Anu Hultqvist
- Haapaveden opisto rehtori Marika Åvist
- Jedu Koulutusjohtaja Riikka-Kaisa Nuolioja
- Projektipäällikkö, maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen asiantuntija Anu Holappa
- Vastuuyksikönpäällikkö (Pohde) Krista Vähäkangas
- Vastuuyksikönpäällikkö (Pohde) Eeva Huitula
- Coleen Amande (Siikalatvan kunnan asukas)

Työllisyydenhoito:

- Työllisyysaluejohtaja Ville Luukkanen
- Kotoutumisen asiantuntija Marika Iivonen, Raahen seudun työllisyyden kuntakokeilu
- TE24 valmistelun koordinaattori, Jaana Hautamäki
- Kotoutumisen koordinaattori Maiju Ikkala, Raahen kaupunki
- Teea Oja, ELY-keskus

Muut yhteistyökumppanit

Hanna Määttä, ELY-keskus

Kotoutumisohjelman laadinnan prosessi ja viestintä kunnassa

- Kotoutumisohjelma on laadittu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- Kunnista nimetyt henkilöt ovat olleet vastuussa prosessin etenemisestä aikataulusta.
- Kotoutumisen palveluista on sovittu yhteisesti työllisyysalueen kanssa.
- Kotoutumisohjelmasta viestitään kunkin kunnan verkkosivuilla.
- Kotoutumisohjelman toteutumista seuraa kotoutumisesta vastaava viranhaltija.
- Yhteistyöryhmä käy säännöllisesti läpi toteutusohjelman toteutumista ja on mukana kehittämässä kotoutumisen palveluita.

Kotoutumisohjelma on laadittu tai päivitetty:

- Kotoutumisohjelma on laadittu marraskuussa 2024.
- Päivitys vuosittain syys-marraskuussa.

1. PALVELUTARPEEN ARVIOINTI

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi

Kunnan kotoutumisen edistämisestä vastaava viranomainen laatii osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin maahanmuuttajalle, joka ei ole rekisteröitynyt työttömäksi työnhakijaksi ja jonka ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä tai oleskeluoikeuden rekisteröimisestä on kulunut enintään kolme vuotta.

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tehdään kuntaan muuton jälkeen. Alkuhaastattelussa selvitetään vähintään maahanmuuttajan osaamisen ja kotoutumisen yleiset vaatimukset sekä kotoutumisen palvelutarpeet

- 1) luku- ja kirjoitustaito;
- 2) suomen ja ruotsin kielen taito;
- 3) opiskelutaidot ja -valmiudet sekä työelämätaidot ja -valmiudet;
- 4) aikaisempi koulutus ja työkokemus;
- 5) erityistaitoihin liittyvä osaaminen ja muut vahvuudet;
- 6) omat työllistymis- ja koulutustavoitteet sekä niitä koskevat tavoitteet;
- 7) yhteiskunnallinen osaaminen ja osallisuus; ja
- 8) elämäntilanne ja siitä johtuvat palvelutarpeet.

Tarvittaessa voidaan toteuttaa tarkentavia toimenpiteitä esim. suomen/ruotsin kielitaidon lähtötason arviointi, luku- ja kirjoitustaidon selvittäminen tai osaamisen tunnistaminen. Tavoitteet ja toimenpiteet kirjataan ja aikataulutetaan. Arvioinnin tavoitteena on tarjota yksilöllisiä ratkaisuja, joilla voidaan edistää maahanmuuttajien hyvinvointia, itsenäistä elämää ja sujuvaa kotoutumista osaksi paikallista yhteisöä. Arviointiprosessi on jatkuva ja sitä päivitetään säännöllisesti maahanmuuttajan tilanteen ja edistymisen mukaan. Arvioinnin perusteella maahanmuuttaja ohjataan tarvittaessa muiden viranomaisten palveluihin. Maahanmuuttaja voidaan tarvittaessa ohjata myös palveluntuottajan kotoutumista edistävään palveluun sekä järjestön, yhdistyksen tai yhteisön toimintaan. Työllisyysalueen kotoutumisesta vastaava työvoimaviranomainen vastaa palvelusta työttömänä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle.

VASTUUTAHO:

- Kunnan kotoutumisesta vastaava viranhaltija tekee osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin maahanmuuttajalle, joka ei ole rekisteröitynyt työttömäksi työnhakijaksi.
- Työllisyysalueen kotoutumisesta vastaava työvoimaviranomainen laatii työttömänä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin.

YHTEISTYÖ: Kunnan kotoutumisesta vastaava viranhaltija sekä alueen kuntien kotoutumisesta vastaavat työntekijät tekevät tiivistä yhteistyötä, eri viranomaisten, työllisyysalueen,

alueen palveluntarjoajien, oppilaitosten, työnantajien, yhdistysten ja omien yksiköiden kanssa.

Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi

Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tehdään maahanmuuttajan kuntaan muuttamisen jälkeen. Kunta laatii yhdessä hyvinvointialueen kanssa monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin erityisen haavoittuvassa asemassa oleville kiintiöpakolaisille, alaikäisinä ilman huoltajaa saapuneille lapsille ja nuorille, ihmiskaupan uhreille sekä muutoin kuin tilapäisesti toimeentulotukea saaville maahanmuuttajille. Lisäksi monialainen arviointi laaditaan muulle kuin edellä mainitulle maahanmuuttajalle, jonka palvelutarve edellyttää kunnan ja hyvinvointialueen palveluiden yhteensovittamista tai jonka arvioidaan esimerkiksi haastavan elämäntilanteen vuoksi tarvitsevan monialaista palvelutarpeen arviointia. Muiden maahanmuuttajien osalta monialaisen arvioinnin laatimisen edellytyksenä on, että maahanmuuttajan kotoutumisen edistäminen edellyttää kunnan ja hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen yhteensovittamista. Jos monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi laaditaan alaikäiselle, arviointiin sisällytetään myös arvio alaikäisen tarpeesta perhekeskusten palveluihin, varhaiskasvatukseen, koulunkäyntiin tai opiskeluun sekä vapaa-ajan, nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.

Monialaisessa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnissa kunnan kotoutumisesta vastaava viranomainen ottaa viipymättä yhteyttä sosiaalipalveluihin ja pyytää sosiaalityöntekijän/-ohjaajan mukaan monialaisen palvelutarpeen laatimista varten: Selvitetään maahanmuuttajan elämäntilanne, tavoitteet, osaaminen, työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä mahdollisten työllisyys-, koulutus-, sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja muiden kotoutumista edistävien palveluiden tarpeet.

VASTUUTAHO:

- Kunnan kotoutumisesta vastaava viranhaltija yhdessä hyvinvointialueen sosiaalityöntekijän/-ohjaajan kanssa vastaa monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin laatimisesta maahanmuuttajalle, joka ei ole rekisteröitynyt työttömäksi työnhakijaksi.
- Työllisyysalueen kotoutumisesta vastaava työvoimaviranomainen vastaa yhdessä hyvinvointialueen kanssa työttömänä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin laatimisesta työttömänä työnhakijana olevalle asiakkaalle.

YHTEISTYÖ: Kunnan kotoutumisesta vastaava viranhaltija tekee matalalla kynnyksellä yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaalityöntekijän/-ohjaajan kanssa.

2. KOTOUTUMISSUUNNITELMA TAI MONIALAINEN KOTOUTUMISSUUNNITELMA

Kotoutumissuunnitelma

Kunnan kotoutumisen edistämisestä vastaava viranhaltija laatii kotoutumissuunnitelman yhdessä maahanmuuttajan kanssa. Kotoutumissuunnitelman laatimisessa hyödynnetään palvelutarpeen arvioinnista saatuja tietoja. Kotoutumissuunnitelmassa sovitaan maahanmuuttajan yksilöllisistä kotoutumisen ja työllistymisen tai yrittäjyyden tavoitteista ja kotoutumista edistävistä palveluista maahanmuuttajan osaamisen ja palvelutarpeen arvioinnissa todettuihin kotoutumisen edistämisen palvelutarpeisiin. Kotihoidon tukea saavalle vanhemmalle laaditaan kotoutumissuunnitelma jo maahantulon alkuvaiheessa, näin hän voi osallistua kotoutumista edistäviin palveluihin ja toimintaan siinä määrin kuin se on mahdollista.

Työllisyysalueen kotoutumisesta vastaava työvoimaviranomainen vastaa palvelusta työttömänä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle.

VASTUUTAHO:

- Kunnan kotoutumisesta vastaava viranhaltija vastaa kotoutumissuunnitelman laatimisesta maahanmuuttajalle, joka ei ole rekisteröitynyt työttömäksi työnhakijaksi.
- Työllisyysalueen kotoutumisesta vastaava työvoimaviranomainen laatii työttömänä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle kotoutumissuunnitelman.

YHTEISTYÖ: Kunnan kotoutumisesta vastaava viranhaltija tekee matalalla kynnyksellä yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaalityöntekijän/ -ohjaajan kanssa.

Monialainen kotoutumissuunnitelma

Monialainen kotoutumissuunnitelma laaditaan maahanmuuttajille, joilla on monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella todettu olevan monialaista yhteistyötä tai esimerkiksi työllisyys- ja sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteistyössä etenkin yhteensovittamista vaativa palvelutarve. Monialaisen kotoutumissuunnitelman tarve voidaan todeta myös osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnissa tai se voi nousta esiin muutoin kotoutumisprosessin käynnistyttyä ja kotoutuja-asiakkaan osallistuessa kotoutumissuunnitelmassa sovittuihin palveluihin.

Monialaisen kotoutumissuunnitelman laadintaan osallistuvat maahanmuuttaja, kunnan kotoutumisen edistämisestä vastaava viranomainen tai työvoimaviranomainen ja hyvinvointialueen edustaja. Monialaisen kotoutumissuunnitelman tavoitteena on rakentaa useiden eri hallinnonalojen palveluita tarvitsevalle maahanmuuttajalle monialainen kotoutumista edistävä palvelukokonaisuus useiden rinnakkaisten ja erillisten palvelujen sijasta.

Kunnan viranhaltija sopii yhdessä maahanmuuttajan kanssa kotoutumissuunnitelmassa taikka kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltija sekä maahanmuuttaja sopivat yhdessä

monialaisessa kotoutumissuunnitelmassa yksilöllisistä kotoutumisen ja työllistymisen tai yrittäjyyden tavoitteista kotoutumishjelman ajalle, mutta myös pidemmälle aikavälille. Asetettavilla tavoitteilla lisätään kotoutumisen työelämälähtöisyyttä, ura- ja koulutuspolkujen suunnitelmallisuutta ja tuetaan kotoutuja-asiakkaan etenemistä tarvittaessa välitavoitteiden kautta kotoutumiselle, työllistymiselle tai yrittäjyydelle asetettuja tavoitteita kohti.

Työllisyysalueen kotoutumisesta vastaava työvoimaviranomainen vastaa palvelusta työttömänä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle

VASTUUTAHO:

- Kunnan kotoutumisesta vastaava viranhaltija yhdessä hyvinvointialueen sosiaalityöntekijän/-ohjaajan kanssa vastaa monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimisesta maahanmuuttajalle, joka ei ole rekisteröitynyt työttömäksi työnhakijaksi.
- Työllisyysalueen kotoutumisesta vastaava työvoimaviranomainen vastaa työttömänä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimisesta yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

YHTEISTYÖ: Kunnan kotoutumisesta vastaava viranhaltija tekee matalalla kynnyksellä yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaalityöntekijän/ -ohjaajan kanssa.

3. MONIKIELINEN YHTEISKUNTAORIENTAATIO

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

Monikielinen yhteiskuntaorientaatiota järjestetään Raahen työllisyysalueella hybridimallilla, joka sisältää ryhmämuotoista lähi- ja etäopetusta sekä henkilökohtaista keskustelumahdollisuutta. Toteutuksia tehdään mahdollisuuksien mukaan työllisyysaluerajat ylittävänä yhteistyönä. Toteutuksissa hyödynnetään tulkkipalveluita ja alueellista yhteistyöverkostoa.

Yhteiskuntaorientaatiota tarjotaan asiakkaille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja tarkoituksenmukainen aika palvelulle kartoitetaan myös yksilöllisesti palveluntarpeen arvioinnissa tai kotoutumissuunnitelman laadinnassa. Koulutusta tarjotaan työllisyysalueen työnhakijoiden lisäksi kunnissa muilla statuksilla oleville maahanmuuttajille, joilla on tarve monikieliseen yhteiskuntaorientaatioon. Koulutuksen kesto on 70 tuntia. Palveluita tarjotaan työllisyysalueen suurimmille kieliryhmille 4 kertaa vuodessa /tarpeen mukaan. Ryhmäkoko ryhmissä on 10 henkilöä. Yksittäisiin kieliryhmiin sovelletaan myös em. mallia.

Oulaisten, Pyhännän, Siikalatvan ja Haapaveden alueen kieliryhmissä korostuvat venäjän ja ukrainan kielet, jotka ovat selvästi suurimmat kieliryhmät maahanmuuttaja-asiakkaiden keskuudessa. Monikielisen yhteiskuntaorientaation tarvetta on kuitenkin myös esimerkiksi englannin, arabian, thain, turkin, pilipinon ja afrikan kieliryhmien järjestämiselle.

VASTUUTAHO:

- Raahen työllisyysalueen kuntien monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestää Raahen työllisyysalue. Työllisyysalue vastaa palvelun kilpailuttamisesta ja hankinnasta. Palvelua tarjotaan työttömille työnhakijoille ja työvoiman ulkopuolisille asiakkaille.

YHTEISTYÖ: Työllisyysalue ja alueen kunnat tekevät tiivistä yhteistyötä palvelun järjestämiseksi. Työllisyysalue tekee yhteistyötä myös muiden työllisyysalueiden kanssa.

4. KOTOUTUMISKOULUTUS

Kotoutumiskoulutus

Kotoutumiskoulutus toteutetaan yhteistyössä Raahen työllisyysalueen kanssa. Työllisyysalue toimii koulutuksen hankkijana sekä palveluntarjoajana alueensa kunnille. Työllisyysalueen kautta kunnat saavat koulutuksen sekä työnhakijoille että muille kotoutujille. Koulutuksia järjestetään lähi- ja verkkototeutuksena.

Työvoiman ulkopuolella olevat asiakkaat voivat osallistua mahdollisuuksien mukaan koulutuksiin. Lastenhoito järjestetään tarvittaessa kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Pääsääntöisesti työvoiman ulkopuoliset ohjataan kansalaisopistojen kielikursseille.

Raahen työllisyysalueella on tarjolla seuraavat kotoutumiskoulutukset:

- Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus, Moduulit 1–4, sis. Latinalaisten aakkosten vahvistaminen
- Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus
- Maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon lähtötason kartoitukset
- Verkkokoto
- Kielitaidon päättötestaus

Yhteinen tulkkauksiin liittyvä sopimus on Semantics Oy:n kanssa. Palvelua voi hyödyntää kaikessa työllisyysalueen kuntien maahanmuuttajille kohdennettavassa toiminnassa.

Kielitaidon päättötestaus (KotoL 26 §)

Tämä päättötestaus toteutetaan kotoutumiskoulutuksen lopussa ja sisältyy koulutuksen sopimukseen. Tämä liittyy ainoastaan niihin kotoutumiskoulutuksiin, joissa noudatetaan opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita. Kotoutumiskoulutuksen olennainen osa on suomen tai ruotsin kielitaidon päättötestaus.

VASTUUTAHO:

- Työllisyysalue vastaa kotoutumiskoulutusten järjestämisestä työnhakija-asiakkaille ja työvoiman ulkopuolisille asiakkaille.

YHTEISTYÖ: Työllisyysalue ja kunnat tekevät yhteistyötä kotoutumiskoulutusten järjestämiseksi. Yhteistyössä mietitään muun muassa asiakkaalle sopivinta toteutusta.

5. MUU KOULUTUS JA PALVELUT, JOTKA EDISTÄVÄT SUOMEN JA RUOTSIN KIELEN OSAAMISTA, LUKU- JA KIRJOITUSTAITOA, YHTEISKUNTA- JA TYÖELÄMÄVALMIUKSIA SEKÄ TYÖLLISTYMISTÄ JA YRITTÄJYYTTÄ

ALUEEN YHTEISET PALVELUT

Jokaisella alueen kunnalla on omat elinkeinopalvelut, jotka tukevat yrittäjiä tai yrityksen perustamista. Haapaveden, Siikalatvan ja Pyhännän alueella toimii oma seutukunnallinen kehittämiskeskus ja Oulaisissa Nihak, jotka tukevat kunnallisia palveluita. Haapavedellä, Siikalatvalla ja Oulaisissa toimii myös kunnalliset työllisyyspalvelut.

Jokihelmen Opisto

Jokihelmen Opisto tarjoaa maahanmuuttajille suunnattuja kursseja mm. Suomea ulkomaalaisille -kurssi, jossa suomen kielen lisäksi opetellaan arjessa tarvittavia taitoja esim. erilaisten lomakkeiden täyttämistä ja viranomaisasiointia, verkostoidutaan, jaetaan kokemuksia sekä saadaan uusia ystäviä. Kaikki kansalaisopiston kurssit ovat avoimia kaikille. Kurssimaksut ovat kohtuullisia ja kursseilla pärjää ilman hyvää suomen kielen taitoa. Opisto tarjoaa opintoja myös verkkokoulutuksena. Jokihelmen Opisto toimii Haapavedellä, Oulaisissa, Siikalatvalla ja Pyhännällä.

Haapaveden Opisto

Haapaveden Opiston suomen kielen ja kulttuurin koulutuksessa opiskelija kehittää suomen kielen taitoaan sekä tutustuu suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan ja sen toimintatapoihin. Koulutus lisää myös opiskelijan valmiuksia ammatillisiin opintoihin tai työelämään. Koulutuksen tavoitteena on saattaa opiskelija eurooppalaisen viitekehyksen mukaiselle kielitaitotasolle A2–B1. Opiskelija saa arkielämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä oppii hoitamaan asioitaan suomalaisessa yhteiskunnassa. Opiskelu soveltuu kotoutumissuunnitelman piirissä oleville. Opisto tarjoaa koulutusta Haapaveden, Oulaisten, Siikalatvan ja Pyhännän maahanmuuttajille. Opetus tapahtuu Haapavedellä, missä majoittautumismahdollisuus asuntolassa.

SOMPA- Ulkomaalaisten työntekijöiden keskitetyt palvelut

SOMPA-hankkeen tavoitteena on, että ulkomaalaistaustainen työvoima voi siirtyä suoraan tai mahdollisimman nopeasti työelämään. Hankkeen tehtävänä on helpottaa työvoima- ja osaajapulaa aktiivisella rekrytoinnilla maassa olevien maahanmuuttajien keskuudessa. Sompia järjestää hankekunnissa kieli- ja kotoklubitoimintaa, jonka tarkoituksena on esitellä suomalaista kulttuuria ja yhteiskuntaa sekä lisätä hankkeen asiakkaiden osallisuutta. Sompia-hanke toimii Haapavedellä, Oulaisissa, Siikalatvalla ja Pyhännällä.

Raudaskylän Kristillinen Opisto

Lukutaitokoulutus on tarkoitettu opiskelijalle, jolla on puutteita luku- ja kirjoitustaidossa. Koulutuksen kesto on 6 kk – 1 vuosi. Koulutuksen keston vaikuttaa opiskelijan lähtötaso ja eteneminen.

Lukutaitokoulutuksessa opitaan lukemaan ja kirjoittamaan suomen kielellä ja vahvistetaan suomen kielen alkeita. Koulutuksen jälkeen opiskelija voi jatkaa esimerkiksi aikuisten perusopetuksen alkuvaiheessa. Lukutaitokoulutukseen ei ole opiskelijan taitoihin liittyviä pääsyvaatimuksia

Koulutus sopii myös kotoutumisvaiheessa olevalle maahanmuuttajalle. Hakijat kutsutaan kielitestiin, jonka mukaan määritellään opintojen lähtötaso.

HAAPAVESI

Kulttuurikauha ry

Kulttuurikauha ry järjestää maahanmuuttajille erilaisia kerho- ja harrastustoimintoja Haapavedellä. Toimintaa on sekä aikuisille, lapsille että perheille. Osa toiminnoista on suunnattu venäjänkielisille maahanmuuttajille. Toiminnan tarkoituksena on maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen, kielitaidon kehittyminen ja sosiaalisen osallisuuden vahvistaminen. Yhdistys tekee maahanmuuttajien parissa myös tiedotustyötä esim. terveellisistä elämäntavoista.

HAAPAVESI JA OULAINEN

Poiju-hanke

Poiju-hankkeen tavoitteena on vahvistaa alueen maahanmuuttajien kotoutumista ja integroitumista yhteiskuntaan, työelämään ja yhteisöön. Asiakasohjaus rakentaa reittiä kielenopiskeluun, työelämään, vertaisryhmä toimintaan sekä tarvittavien sosiaali- ja terveystalveluiden piiriin. Hanke järjestää koulutuksia, valmennuksia ja tapahtumia maahanmuuttajille ja maahanmuuttajatyön verkostolle. Hankkeen fyysinen toimipiste on Raudaskylän kristillisellä opistolla Ylivieskassa ja se toimii 10 kunnan alueella, johon kuuluvat tämän kotoutumisohjelman kunnista Oulainen ja Haapavesi.

VASTUUTAHO:

- Jokainen organisaatio vastaa palvelutuottajana toimintojensa sisällöstä. Palveluiden hankinnasta vastaavat Raahen työllisyysalue ja kunnat.

YHTEISTYÖ: Jokihelmen Opisto, Haapaveden Opisto, Haapavesi-Siikalatvan seudun kehittämiskeskus (Sompahanke), Raudaskylän kristillinen opisto (Poiju-hanke)

6. KOTOUTUMISOHJELMAN AIKAINEN OHJAUS JA NEUVONTA

Ohjaus ja neuvonta

Kotoutumislain (KotoL 13 §) mukaisesti kunnan on järjestettävä lain mukaiset kotoutumispalvelut Suomessa asuville maahanmuuttajille. Kunnan vastuulla on tarjota maahanmuuttajalle kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa. Maahan muuttaneille tarjotaan matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa riippumatta maahan muuton perusteesta, elämäntilanteesta tai maassa asutusta ajasta.

Kunnissa on tarjolla erityisiä kotoutumisohjaajia ja/tai –neuvontapalveluja, jotka tarjoavat yksilöllistä ohjausta maahanmuuttajille. He auttavat asiakkaita ymmärtämään palveluja, etsimään koulutus- ja työmahdollisuuksia sekä tarjoavat tietoa asumisesta ja terveyspalveluista.

Ohjaus- ja neuvontapisteet kunnissa:

- Haapavesi: Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi
- Oulainen: Sampsankatu 1, 86300 Oulainen
- Pyhäntä: Manuntie 2, 92930 Pyhäntä
- Siikalatva: Kloorantie 1, 92500 Rantsila

VASTUUTAHO:

- Kotoutumistyö on alueen kunnissa työllisyys- ja/tai hallintopalveluiden alla järjestettyä toimintaa. Kunnissa ohjausta ja neuvontaa kunnan viranomaisen lisäksi antavat kotoutumisen yhdyshenkilöt sekä jokaisen hallintoalan työntekijät.

YHTEISTYÖ: Kunnat tekevät usein yhteistyötä alueellisten järjestöjen, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa tarjotakseen kattavampia palveluja. Esimerkiksi järjestöjen kautta voidaan tarjota sosiaalista tukea ja yhteisötoimintaa. Muun muassa Sompa hanke toimii jokaisen kotoutumisohjelman kunnan alueella. SOMPA-hankkeen tavoitteena on, että ulkomaa-laistaustainen työvoima voi siirtyä suoraan tai mahdollisimman nopeasti työelämään. Hankkeen tehtävänä on helpottaa työvoima- ja osaajapulaa aktiivisella rekrytoinnilla maassa olevien maahanmuuttajien keskuudessa. Sompa-hanke tarjoaa palveluita, joiden kautta työnantajat ja työnhakijat autetaan löytämään toisensa sekä autetaan asiakkaita aloittamaan elämänsä Suomessa. Sompa järjestää hankekunnissa kieli- ja kotoklubitoimintaa, jonka tarkoituksena on esitellä suomalaista kulttuuria ja yhteiskuntaa sekä lisätä hankkeen asiakkaiden osallisuutta.

Alueen sosiaali- ja terveystalvaeluita on kuvattu alla olevaan taulukkoon:

PALVELU	OULAINEN	HAAPA- VESI	PYHÄNTÄ	SIIKALATVA
Palveluntuottaja:	Hyvinvointialue: POHDE https://pohde.fi/			Mehiläinen https://www.mehilainen.fi/
Ohjaus ja neuvonta numero	Voit kysyä neuvoa Pohteen neuvontapalvelusta, numerosta 08 669 9600			Mehiläinen Asiakaspalvelu 010 414 00 Avoimna 24/7
Hammashoito	Ajanvaraus 0444793454 Viikonloppuna päivystysapu puh. 116 117	Ajanvaraus: 08452710 Viikonloppuna päivystysapu puh. 116 117		Ajanvaraus 040 7133662 Viikonloppuna 044 7036426
Lapsiperheiden palveluohjaus	Lapsiperheiden palveluohjaukseen voit olla yhteydessä esimerkiksi seuraavissa tilanteissa: • Sinulla on itseäsi, perhettäsi, lastasi tai parisuhdettasi koskeva kysymys, johon etsit vastausta. • Olet ammattilainen asiakkaasi asialla ja haluat konsultoida asiakastilanteesta tai tietoa sosiaalipalveluista. • Lapsiperheiden palveluohjauksen kautta saat yhteyden myös lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin. • Sosiaalihuollon asiakkaaksi voi hakeutua ottamalla itse yhteyttä Lapsiperheiden palveluohjaukseen arkisin klo 8–11 puh. 044-4195 729 • Siikalatvan alueella toimii tämän lisäksi myös Mehiläisen Perhekeskuksen takaisinsoittopalvelu puh. 040- 355 1361.			
Aikuissosiaalityö	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aikuissosiaalityön palveluohjaus: Oulainen, Haapavesi, Pyhäntä, Siikalatva, Palveluohjaus p. 08 6690 300 puhelinaika ma-pe klo 9–12.			
Ikäihmisten palveluohjaus	Aino-neuvonta on tarkoitettu ikäihmisille ja heidän läheisille. Saat Aino-neuvonnasta maksutonta ohjausta ikäihmisten palveluista: 086691010			Palvelupäällikkö Arja Akbaba 040 1719 244

Hätänumero	Hätänumero Suomessa 112
-------------------	-------------------------

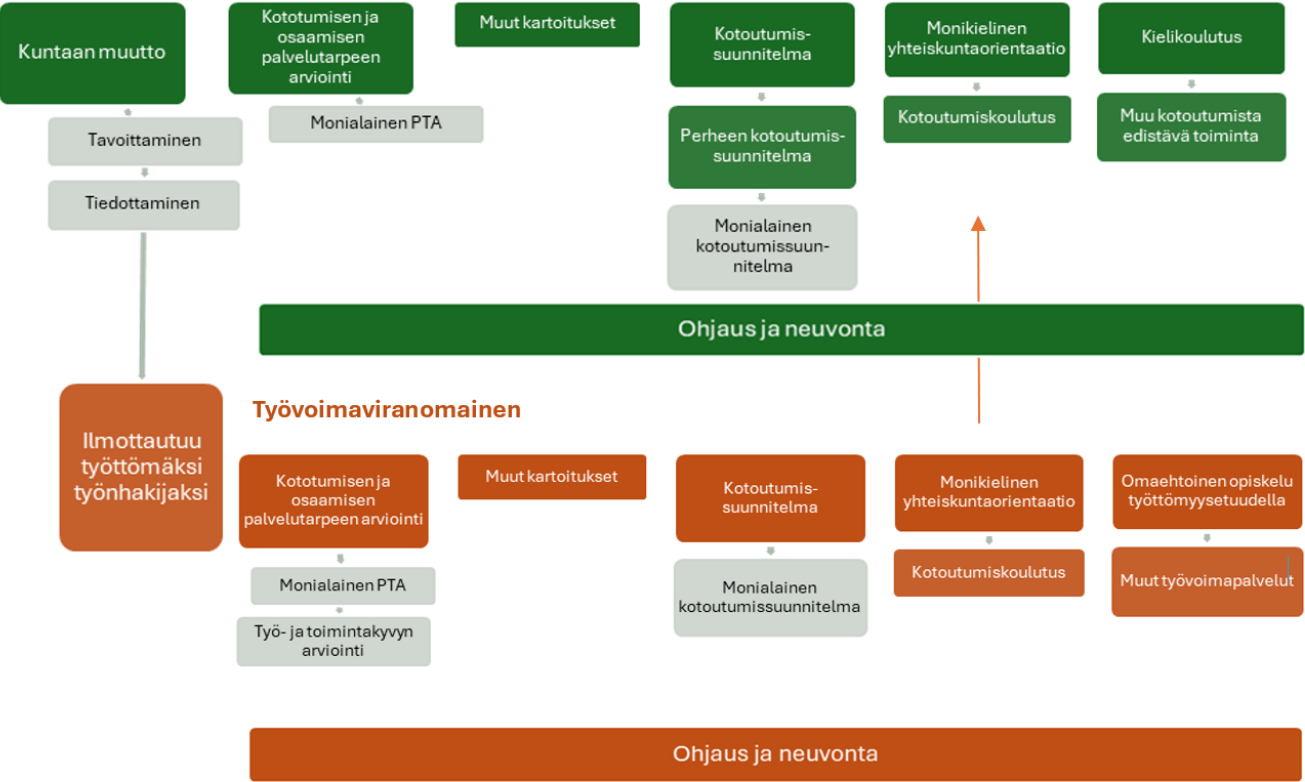
7. VASTUUTAUUKKO

Palvelu/ toimenpide:	Työnhakijoiden palvelut tuottava taho:	Muiden kotoutuja- asiakkaiden palvelut tuottava taho:
Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Raahen työllisyysalue	Kunta
Monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Raahen työllisyysalue	Kunta ja hyvinvointialue Pohde, tarvittaessa Raahen työllisyysalue
Kotoutumissuunnitelma	Raahen työllisyysalue	Kunta
Monialainen kotoutumissuunnitelma	Raahen työllisyysalue	Kunta ja hyvinvointialue Pohde, tarvittaessa Raahen työllisyysalue
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio	Raahen työllisyysalue	Raahen työllisyysalue
Kotoutumiskoulutus	Raahen työllisyysalue	Raahen työllisyysalue
Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta	Raahen työllisyysalue ja kunta	Kunta
Kunnan kotoutumisohjelman	Kunta	Kunta

seuranta ja päivittäminen		
---------------------------	--	--

LIITE 1. PALVELUPOLKU

Kunnan kotoutumisesta vastaava viranomainen

Kunnan tarjoamat palvelut kaikille kuntalaisille

- Varhaiskasvatus
- Perusopetus
- Koulutuspalvelut
- Vapaan sivistystyön palvelut
- Kulttuuri- palvelut
- Kirjasto- palvelut
- Liikunta- palvelut
- Muut kunnan palvelut